

Az ajánlás „A külföldi állampolgárok magánnyugdíjpénztári tagsága létesítésével kapcsolatos eljárásról” szóló 1/2006. számú módszertani útmutató megjelenésével hatályát veszti!

**A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete Felügyeleti Tanácsának
1/2004. számú ajánlása**

**A magánnyugdíjpénztári tagság létesítésével kapcsolatban, a Magyar Köztársaság
Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény
hatályba lépésének napját követően alkalmazandó eljárásról**

Preambulum

Az ajánlás célja a jogalkalmazás kiszámíthatóságának növelése, a vonatkozó jogszabályok egységes alkalmazásának elősegítése.

Az ajánlásban foglalt elvárások követése a pénztártagok, a pénztárak és a munkáltatók alapvető érdekeit szolgálja, ezért az azokhoz való igazodást a Felügyelet ellenőrzései során megvizsgálja és a lényeges eltéréseket figyelemmel kíséri az egyes szervezetek tevékenységének értékelésekor. Ha az eltérés a szervezet számára rossz gyakorlatot eredményez, a Felügyelet határozatának kialakítása során ezt tekintetbe veszi.

A pénztártagság létesítésére vonatkozó szabályokat a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló többször módosított 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 4. § n)-o) pontja, a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló, többször módosított 1997. évi LXXXII. törvény (a továbbiakban: Mpt.) 3. §-a (1)-(3) bekezdése és 22. §-a, valamint a 195/1997.(XI.5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 195/1997.R.) 2. §-a (2)-(5) és a 172/1997 (X.6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 172/1997.R.) 4. §-a, 1-2. sz. melléklete szabályozza.

Fogalmak

A Magyar Köztársaság Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatályba lépésének napjától (továbbiakban: csatlakozás napja):

Pénztártagságra kötelezett pályakezdő:

- a. az a természetes személy, aki a korábban hatályos rendelkezések alapján, 1998. július 1-je és 2001. december 31-e között, illetőleg 2003. január 1-je és a csatlakozás napját megelőző nap között a hatályos rendelkezések értelmében tagságra kötelezett pályakezdőnek minősült, illetve pénztártaggá vált,
- b. a csatlakozás napjától az a természetes személy, aki első alkalommal létesít a Tbj. 5. §-ban meghatározott biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyt és ebben az időpontban még nem töltötte be a 42. életévét feltéve, hogy más államban ezt megelőzően nem volt nyugdíjbiztosítási kötelezettséget keletkeztető jogviszonya. Az alap- és középfokú nevelési-oktatási, valamint a felsőoktatási intézményben nappali rendszerű képzés keretében tanulmányokat folytató tanuló (a tanulószerveződés alapján szakképző iskolai tanulmányokat folytató tanuló kivételével), hallgató, a

tanulói (hallgatói) jogviszonyát követően első ízben Magyarországon létesített biztosítási jogviszonya tekintetében minősül pályakezdőnek,

- c. a csatlakozás napjától az a belföldi természetes személy, aki tankötelezettsége megszűnését követően a Tbj. 5. § szerinti biztosítási jogviszony hiányában, első ízben a Tbj. 34. § (1) bekezdése szerinti megállapodás megkötésével szerez társadalombiztosítási nyugellátásra (szolgálati időre és nyugdíjalapot képező jövedelemre) jogosultságot és a megállapodás megkötése időpontjában még nem töltötte be a 42. életévét, továbbá más államban ezt megelőzően nem volt nyugdíjbiztosítási kötelezettséget keletkeztető jogviszonya.

Magánnyugdíjpénztárhoz önkéntesen csatlakozó:

Magánnyugdíjpénztárhoz önkéntes döntéssel csatlakozó az a természetes személy,

- a. aki a korábban hatályos rendelkezések alapján 1998. január 1-je és 1999. augusztus 31-e, valamint 2002. január 1-je és 2003. december 31-e között önkéntes döntéssel magánnyugdíjpénztárba belépett,
- b. aki pénztártagsági jogviszonyát a Tny. szerinti rokkantsági nyugellátásra való jogosultsága miatt önkéntes döntéssel megszüntette, ha rokkantsági nyugellátásra jogosultsága állapotjavulása miatt megszűnik, és ismét belép magánnyugdíjpénztárba,
- c. aki első ízben a csatlakozás napján vagy azt követően létesít Magyarországon a Tbj. 5. §-ban meghatározott biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyt, illetve az a belföldi természetes személy, aki első alkalommal szerez a Tbj. 34. § (1) bekezdése szerinti megállapodás megkötésével nyugellátásra jogosultságot és ebben az időpontban még nem töltötte be a 42. életévét, továbbá a Tbj. 4. § n) pontjának 2. és 3. alpontjai alapján nem minősül tagságra kötelezett pályakezdőnek, és a magyarországi biztosítási jogviszony létrejöttének, illetve a megállapodás megkötésének első napjától számított három hónapon belül magánnyugdíjpénztári tagságát írásban tett belépési nyilatkozattal kezdeményezi.

Belföldi:

A Tbj. alkalmazásában belföldi személy: a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 4. §-a (1) bekezdésében meghatározott személyek, a külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2001. évi XXXIX. törvény 27. §-ában meghatározott személyek, valamint az Európai Közösséggel, illetőleg az Európai Gazdasági Térséggel megkötött megállapodás alapján a tagállamok állampolgáraival azonos jogállást élvező állam állampolgárai, ha legalább a külön jogszabály szerinti tartózkodási engedéllyel rendelkeznek, továbbá a hontalan.

E rendelkezések alapján tehát a következő magyar és külföldi állampolgárok minősülnek belföldi személynek:

- a Magyar Köztársaság területén élő magyar állampolgár, bevándorolt, letelepedési engedéllyel rendelkező (letelepedett) és menekültként elismert személy,
- az Európai Gazdasági Térségről szóló egyezményben részes tagállam állampolgárai, amennyiben rendelkeznek a magyar idegenrendészeti hatóság által kiadott EGT tartózkodási engedéllyel (EGT állampolgárok),
- az EGT állampolgár munkavállalónak, egyéni vállalkozónak, illetőleg önfoglalkoztatónak az a családtagja, aki harmadik ország állampolgára,
- ha a letelepedett EGT állampolgár nyugdíjas, illetőleg magát önerőből eltartja, az a családtagja, aki harmadik ország állampolgára,

- ha a letelepedett EGT állampolgár diák, az a családtagja, aki harmadik ország állampolgára,
(A harmadik ország állampolgárának az előzőekben meghatározott tartózkodási jogát tartózkodási engedélye igazolja.)
- az Európai Közösséggel, illetőleg az Európai Gazdasági Térséggel megkötött megállapodás alapján a tagállamok állampolgáraival azonos jogállást élvező állam állampolgárai, ha legalább a külön jogszabály szerinti tartózkodási engedéllyel rendelkeznek, továbbá
- a hontalan.

Külföldi:

A Tbj. alkalmazásában külföldi személy: az a természetes személy, aki nem minősül belföldinek.

Megállapodás kötési lehetőség nyugellátásra a Tbj. rendelkezései szerint:

A Tbj. részletesen szabályozza, hogy kikre nem terjed ki a kötelező biztosítás, illetve mely személyi kör köthet megállapodást társadalombiztosítási nyugellátásra. E rendelkezéseknek - a pénztartáság létesítése szempontjából - a csatlakozást követően, a pályakezdők meghatározott körénél és az önkéntesen pénztártaggá válók esetében lehet jelentősége.

A csatlakozás napjától hatályos rendelkezések szerint (Tbj. 34. §-a (1) bekezdés) társadalombiztosítási nyugellátásra jogosító szolgálati idő és nyugdíjalapot képező jövedelem szerzése céljából az a belföldi nagykorú személy köthet megállapodást, aki nem saját jogú nyugdíjas és

- aki a Tbj. 5. § és a Közösségi rendeletek szerinti biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyban nem áll, illetőleg akire a Tbj. 11. § szerint a biztosítás nem terjed ki,
- akinek biztosítása a Tbj. 8. § a) és c) pontja alapján szünetel.

Közösségi rendeletek:

A közösségen belül mozgó munkavállalók és önálló vállalkozók, valamint családtagjaik szociális biztosságáról szóló 1408/1971.(EGK) sz. Tanácsi rendelet és a végrehajtására kiadott 574/72.(EGK) sz. Tanácsi rendelet. (A továbbiakban: Közösségi rendeletek)

Nemzetközi egyezmények:

A Magyar Köztársaság által a szociális ellátás területén való együttműködés tárgyában kötött kétoldalú szociálpolitikai, illetőleg szociális biztosságról szóló egyezmények.

A Tbj. alkalmazása a külföldi állampolgárookra:

A Tbj. rendelkezéseit a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló közösségi rendelet, a nemzetközi egyezmény hatálya alá tartozó személyre az egyezmény szabályai szerint kell alkalmazni.

I.

A pénztártagok jogai és kötelezettségei

A pénztártagokat az Mpt. rendelkezései alapján, állampolgárságuktól függetlenül, azonos jogok illetik meg, és azonos kötelezettségek terhelik.

A külföldi állampolgár pályakezdők, illetve az önkéntes belépők, kizárólag az Mpt. szerinti magyar magánnyugdíjpénztárat választhatnak, illetve kötelező választaniuk. Ez azt is jelenti, hogy a járulék- illetve tagdíjfizetés alapjául szolgáló jövedelem alapján a jogszabályban

meghatározott tagdíjat (tagdíjkiegészítést) csak az Mpt. hatálya alá tartozó magyar magánnyugdíjpénztárba lehet befizetni, és az átlépés jogát is az Mpt. hatálya alá tartozó magyar pénztáraknál lehet gyakorolni.

A pénztártag és a pénztár között felmerülő nyelvi (fordítási) akadályokat a pénztár részéről szükséges megoldani és szabályozni.

Az EGT állampolgárnak joga van anyanyelvén igénybe venni a kötelező pénztári információ-szolgáltatást (belépési nyilatkozat, tagsági okirat, egyéni számlaértékesítő), erre a pénztáraknak fel kell készülniük.

A nem EGT tagállam állampolgára esetében javasolt az angol nyelvű kommunikáció, a fordítási költségek kérdésben a taggal szükséges megállapodni.

Abban az esetben, ha a magyar, vagy a külföldi állampolgár pénztártag befejezi a munkavégzését Magyarországon és továbbra is fizetni kíván tagdíjat a magyar magánnyugdíjpénztárba, nincs jogszabályi akadálya, hogy az Mpt. 24. §-a (4) bekezdés a) pontjában foglalt rendelkezés alapján a pénztárral kötött megállapodás szerint tagdíjat fizessen.

A tagdíjat tehát a pénztártag elvileg külföldről is fizetheti, vagy a tagdíj fizetését - támogatási megállapodásban - más átvállalhatja.

Amennyiben a pénztártag visszatér, ismét biztosítottá válik Magyarországon és a jogviszonyából járulékköteles jövedelme származik, akkor a tagdíjfizetési kötelezettsége az általános rendelkezések szerint ismét fennáll.

A hazánkban magánnyugdíjpénztári tagsági jogviszonnyal rendelkező külföldi állampolgárt a pénztári szolgáltatásra való jogosultság tekintetében is a magyar állampolgárokkal azonos jogok illetik meg. Függetlenül attól, hogy mely államban van a pénztártag lakóhelye, mindaddig, amíg a magyar társadalombiztosítási jogszabályok szerinti öregségi nyugdíjkorhatárt (nyugdíjjogosultságot) nem éri el, nem juthat hozzá az egyéni számláján lévő követeléséhez, azt nem utaltathatja át lakhelyére, pénztári nyugdíjszolgáltatást nem igényelhet.

A magánnyugdíjpénztári tagok, rokkanttá válásuk esetén dönthetnek arról, hogy visszautaltatják a Nyugdíjbiztosítási Alapba az egyéni számlájukon lévő (tagdíjkiegészítéssel csökkentett) követelést, a 100 %-os társadalombiztosítási rokkantsági nyugellátás érdekében. Dönthetnek arról is, hogy nem szüntetik meg a pénztártagságukat, nem utaltatják vissza követelésüket, és pénztári szolgáltatást kérnek, de dönthetnek arról is, hogy nem kérnek szolgáltatást. Ez a választási jog a külföldi állampolgár pénztártagot is megilleti.

A hatályos rendelkezések szerint, ha a pénztártag rokkantsági nyugdíjra való jogosultsága miatt visszalépett a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe és állapotjavulás miatt a rokkantsági nyugdíj folyósítása megszűnik, ismét élhet a pénztárválasztás jogával, tehát ismét beléphet magánnyugdíjpénztárba. Ez az ismételt belépési jog a külföldi állampolgár volt pénztártagot is megilleti, magyarországi foglalkoztatásától függetlenül.

A rokkantság tényét, illetve fokát bizonyító orvosi szakvélemény elfogadására EGT állampolgár esetében a Közösségi rendeletet kell alkalmazni. A 1408/71.(EGK) rendeletben

(87. cikk) rögzített feltételek mellett, az orvosi szakvéleményt egy másik tagállam területén is el lehet készíteni és ezt (amennyiben a feltételeknek megfelelően készült) úgy kell tekinteni, mintha az illetékes állam területén készítették volna. Ennek birtokában - a társadalombiztosítási rokkantsági nyugellátás megállapítására vonatkozó eljárással párhuzamosan - el lehet indítani a megrokkant külföldi magánnyugdíjpénztári tag visszalépésével és egyéni számlájával kapcsolatos teendők lebonyolítását.

Ha a külföldi állampolgár pénztártag rokkantsági nyugdíjra jogosulttá válik, és visszalépési szándékát jelzi, az Mpt. általános rendelkezései szerint kell az eljárást lefolytatni.

A rokkantsági nyugdíj megállapításáról a magyar nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv értesíti a magánnyugdíjpénztárt.

II.

A magánnyugdíjpénztár kötelezettségei

A magánnyugdíjpénztári nyugdíjszolgáltatás kifizetését - az ellátások korlátlan exportálhatóságának elve alapján - közvetlenül a nyugdíjpénztár végzi, a tag által kért - jogszabály által meghatározott - formában (egyösszegű szolgáltatás, különböző típusú életjáradék) a megadott (lakóhely szerinti) címre, vagy bankszámlaszámra.

A pénztár szolgáltatási szabályzatában erre vonatkozóan részletesen szükséges rendelkezni, továbbá a szolgáltatás folyósításával kapcsolatos költségekről is. Az EGT állampolgárok esetében a magyar pénztártagokkal azonos elbánást kell biztosítani. Amennyiben a tag kérésére, a pénztár a biztosítótól vásárol járadékot a tag számára, úgy a járadék folyósításával kapcsolatos teendők és költségek a biztosítót terhelik.

A külföldi pénztártag kedvezményezettjeire vonatkozóan is az általános szabályok érvényesülnek, mind a kedvezményezett jelölés, mind a jogosultságok tekintetében. A pénztártag felhalmozási időszakban bekövetkezett halála esetén a kedvezményezett részére kifizetett egyösszegű ún. haláleseti kifizetés (amely nem nyugdíjszolgáltatás) adóköteles juttatás. A kedvezményezett részére történő egyösszegű kifizetéssel és az adózással kapcsolatos eljárást ugyancsak a magánnyugdíjpénztár bonyolítja le.

Az EGT szociális biztonsági rendelkezései szerint az ügyek intézéséhez - így a magánnyugdíjpénztári ügyekhez is - ilyen irányú igény esetén rendelkezésre kell állnia a nyomtatványoknak az EGT állampolgár anyanyelvén, azaz az EGT minden hivatalos nyelvéen.

A magyar magánnyugdíjpénztárban tagsági jogviszonnyal rendelkező EGT állampolgár pénztártagok jogosultak ügyeik intézésére, és minden olyan kötelező tájékoztatásra (számlaértesítők, közgyűlési meghívók stb.), az EU hivatalos nyelvein és/vagy a pénztártag anyanyelvén, amelyek a magyar pénztártagokat is megilletik, azaz ilyen igény esetén a pénztárnak a fordításról gondoskodnia kell.

A pénztáraknak fel kell készülniük az ezzel kapcsolatos fordítási igények teljesítésére is, melynek költségeit a pénztárnak a működési tevékenység kiadásai között, a működési tevékenység eredménye terhére kell elszámolni.

A pénztáraknak, ennek megfelelően (fokozatosan) javasolt kialakítani és bevezetni a többnyelvű nyomtatványok használatát, minimálisan a belépési nyilatkozat, a tagsági okirat, és az egyéni számlaértékesítő, a szolgáltatás igénylésére, hozzátartozó nyilatkozatára vonatkozó nyomtatványok, és a pénztártag általános tájékoztatására vonatkozó dokumentumok esetében.

Az ajánlás 1. sz. melléklete tartalmazza a pénztártaggá válás általános és speciális szabályait.

2004. augusztus 12.

Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete

1. sz. melléklet

A pénztártaggá válás általános és speciális szabályai

I. A pályakezdő pénztártaggá válása (általános szabályok)

A csatlakozást követően a természetes személy, állampolgárságától függetlenül kötelezően a magyar jog szerinti magánnyugdíjpénztár tagjává válik, ha életében először Magyarországon válik biztosítottá. Ez a szabály tehát vonatkozik mind a magyar, mind a külföldi állampolgárokra, ideértve a nem EGT tagállamokból érkezőket is.

Az eljárás a következő:

1. A pénztártagsággal kapcsolatban - főszabályként - a Tbj. szerinti foglalkoztató, egyéni vállalkozó, Alkalmi Munkavállalói könyvvel foglalkoztatott és belépési szándékát jelző személy esetében a magánnyugdíjpénztár, megállapítja, hogy a természetes személy a foglalkoztatása (önálló foglalkozása, tevékenysége) alapján a Tbj. 5. §-a szerint biztosított-e. Külföldi állampolgárok esetében a Tbj. rendelkezéseit a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló Közösségi rendelet, a nemzetközi egyezmény hatálya alá tartozó személyre az egyezmény szabályai szerint kell alkalmazni. E rendelkezés irányadó a biztosítási kötelezettség megállapításánál is.

Amennyiben a foglalkoztató, vagy a pénztár a belépni szándékozóról azt állapítja meg, hogy a Tbj. 5. §-a szerint nem biztosított, akkor a belépést el kell utasítania.

2. Ha a biztosítási kötelezettség fennáll, meg kell állapítani, hogy a Tbj. 4. § n) pontja szerint pályakezdőnek minősül-e a biztosított, vagy a Tbj. 4. § o) pontjának 3. alpontja alapján önkéntes belépésre jogosult.

3. A tagságra kötelezett pályakezdő, foglalkoztatójának a PSZÁF által közzétett I. számú nyomtatványon írásban nyilatkozik arról, hogy a magyarországi biztosítási jogviszonyát megelőzően más államban nyugdíjbiztosítási kötelezettséget keletkeztető jogviszonya nem volt. A pályakezdői kötelezettség szempontjából az első biztosítási jogviszony megállapításánál figyelmen kívül kell hagyni a tanulói, hallgatói jogviszony megszűnését megelőzően létesített és pénztártagságot nem keletkeztető biztosítási jogviszonyt.

4. Ha a pályakezdő, a Tbj. 34. § (1) bekezdése szerinti megállapodás megkötésével kötelezően válik pénztártaggá (Tbj. 4. §-a n) pontjának 3. alpontja) a megállapodás kötésére irányuló szándéka bejelentését az Mpt. szabályai szerint az illetékes nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnél teszi meg, egyidejűleg a PSZÁF által közzétett II. számú nyomtatványon írásban nyilatkozik az általa választott magánnyugdíjpénztárnak is arról, hogy megelőzően más államban nyugdíjbiztosítási kötelezettséget keletkeztető jogviszonya nem volt.

5. A foglalkoztató, illetőleg a pénztár részére előírt nyilatkozat formáját és tartalmát a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (a továbbiakban: PSZÁF) határozza meg. A nyilatkozat mintáját a PSZÁF a Pénzügyi Közlönyben és honlapján is közzétette, melyek innen letölthetők.

A magánnyugdíjpénztár a nyilatkozat megtételére alkalmas formanyomtatványt díjmentesen köteles biztosítani a nyilatkozattevő számára.

6. Az EGT állampolgárok részére a 3-4. pont szerinti nyilatkozatokat, a belépési nyilatkozatot és a tagsági okiratot a magánnyugdíjpénztár a tag igénye alapján, a Közösségi rendelet szabályai szerint az EGT hivatalos nyelvein, illetőleg a tag anyanyelvén bocsátja rendelkezésre. Más (külföldi) ország állampolgára részére a pénztár a fordítás költségét nem köteles viselni, arra vonatkozóan a tag és a pénztár megállapodása irányadó, illetőleg e kérdést a pénztárnak szabályzatban szükséges rendeznie.

II. Pénztártagság önkéntes döntéssel (általános szabályok)

A csatlakozást követően nem kötelező magánnyugdíjpénztárba belépnie annak, aki Magyarországon történő első munkavállalását (vagy a Tbj. 34. § (1) bekezdése szerinti megállapodás megkötését) megelőzően bármely más külföldi államban kezdte a pályáját. E személyek kötelezően kizárólag a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerben lesznek biztosítottak, önkéntesen azonban meghatározott ideig dönthetnek valamely magánnyugdíjpénztárba történő belépésről is, a következő szabályok szerint:

1. Állampolgárságától függetlenül válhat önkéntes döntéssel magánnyugdíjpénztár tagjává az a természetes személy, aki első ízben a csatlakozás napján vagy azt követően létesít Magyarországon a Tbj. 5. §-ban meghatározott biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyt, illetve az a belföldi nagykorú személy, aki első alkalommal a Tbj. 34. § (1) bekezdése szerinti (nyugellátásra jogosító szolgálati idő és nyugdíjalapot képező jövedelem szerzését célzó) megállapodás megkötésével szerez nyugellátásra jogosultságot, és ebben az időpontban még nem töltötte be a 42. életévét, feltéve, hogy a Tbj. 4. § n) pontjának 2. és 3. alpontjai alapján nem minősül tagságra kötelezett pályakezdőnek, és a magyarországi biztosítási jogviszony létrejöttének, illetve a megállapodás megkötésének első napjától számított három hónapon belül magánnyugdíjpénztári tagságát írásban tett belépési nyilatkozattal kezdeményezi.

2. Az önkéntes döntéssel belépő természetes személy, a megállapodási szándék bejelentésekor, vagy azt követően, de legkésőbb a belépésre nyitva álló határidőig (azaz három hónapon belül) köteles igazolni a magánnyugdíjpénztár részére, a magyarországi biztosítási jogviszonyát megelőző, más államban fennállt nyugdíjbiztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyát. Az előzőek szerinti jogviszonyt az adott ország illetékes nyugdíjbiztosítási (társadalombiztosítási) szerve, vagy a korábbi foglalkoztató igazolhatja. Az igazolásnak minimálisan tartalmaznia kell a biztosított (megállapodás alapján belépő személy) vonatkozó jogszabályban előírt természetes személyazonosító adatait, a korábban

fennállt jogviszonyára vonatkozó adatokat és az igazolást kiadó szerv, vagy foglalkoztató nevét, címét. Az igazolás fordításáról - a Közösségi rendeletek hatálya alá tartozó személy kivételével - a belépni kívánó személy gondoskodik.

Amennyiben a belépni kívánó személy az igazolást legkésőbb a belépésre nyitva álló határidőig (a nyugdíjbiztosítási szervvel kötött megállapodás megkötésének napjától számított három hónapon belül) nem nyújtja be, a pénztártagság létesítésére irányuló szándéka érvénytelennek minősül, azt a pénztárnak írásban javasolt elutasítania. Az igazolás benyújtásáig a belépni szándékozó személlyel pénztártagsági jogviszony nem létesíthető.

3. Az igazolás magyar nyelvre történő fordításáról - a Közösségi rendelet hatálya alá tartozó személyek kivételével - a belépni szándékozó személy, vagy a pénztár gondoskodik. A fordítás költségének viselésére a pénztár és a pénztártag megállapodása, illetőleg a pénztár szabályzatában foglalt rendelkezések az irányadóak.

4. A magánnyugdíjpénztár részére a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervvel kötött Tbj. 34. § (1) bekezdése szerinti megállapodást az Mpt. rendelkezései szerint be kell mutatni.

5. A pénztártagsági jogviszony a jogszabályban előírt valamennyi feltétel teljesülése esetén a megállapodásban rögzített időpontban jön létre, mely nem lehet későbbi, mint a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervvel kötött megállapodás napjától számított harmadik hónap megfelelő naptári napja. (Pl. a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervvel május 15-én megkötött megállapodás esetén, a pénztártagsági jogviszony létesítésének lehetséges utolsó napja augusztus 14.)

III. Az általánostól eltérő, speciális szabályok

1. A Tbj. szabályai szerint nem terjed ki a kötelező társadalombiztosítás a következő személyi körre (Tbj. 11. §-a)

A kötelező biztosítás nem terjed ki:

- a. a külföldi állam diplomáciai képviselőjére, a képviselet személyzetének külföldi állampolgárságú tagjára, a diplomáciai mentességet élvező nemzetközi szerv külföldi állampolgárságú képviselőjére (munkatársára), a diplomáciai mentességet élvező nemzetközi szerv külföldi állampolgárságú alkalmazottjára, valamint az említett személyek Magyarországon tartózkodó külföldi állampolgárságú alkalmazottjára, továbbá az e pontban felsorolt személyek Magyarországon tartózkodó, velük együttélő külföldi állampolgárságú házastársára és gyermekeire;
- b. a magyar jogszabályok szerint be nem jegyzett külföldi munkáltató által a Magyar Köztársaság területén foglalkoztatott külföldi személyre,
- c. akikre a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló Közösségi rendelet, vagy nemzetközi egyezmény hatálya kiterjed,
- d. harmadik ország állampolgárára akkor, ha a munkavégzés kiküldetés, kirendelés, vagy munkaerő-kölcsönzés alapján történik és nemzetközi szerződés, másként nem rendelkezik.

Az a) és d) pontban foglalt személyek a Tbj. 34. § (1) bekezdése szerint, ha a Tbj. alkalmazásában belföldinek minősülnek, megállapodás alapján szerezhetnek nyugdíjjogosultságot, így amennyiben az előzőekben ismertetett önkéntes belépésre

vonatkozó feltételek fennállnak, e személyek a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervvel kötött megállapodást követő három hónapon belül magánnyugdíjpénztárba is beléphetnek.

Ez esetben az önkéntesen belépő személy, a magánnyugdíjpénztár részére a belépésre nyitva álló határidőig (azaz három hónapon belül) köteles igazolni magyarországi biztosítási jogviszonyát megelőzően más államban fennállt nyugdíjbiztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyát. Az előzőek szerinti jogviszonyt az adott ország illetékes nyugdíjbiztosítási (társadalombiztosítási) szerve, vagy a korábbi foglalkoztató igazolhatja. Az igazolás fordításáról - az EGT állampolgárok kivételével - a belépni szándékozó személy, vagy a pénztár gondoskodik. Az eljárásra a II. pontban foglaltakat javasolt alkalmazni.

A c) pont alkalmazásánál a Közösségi rendelet szabályai szerint kell a természetes személy biztosítási kötelezettségét megállapítani és a biztosítás fennállása esetén, az általános szabályok szerint kell a pénztártagsággal összefüggő kérdéseket vizsgálni.

2. Nemzetközi egyezmények hatálya alá tartozó személyek

Azokra a külföldi állampolgárokra, akik nem tartoznak a Közösségi rendeletek hatálya alá, és olyan államból jöttek Magyarországra, akivel a Magyar Köztársaság korábban kétoldalú szociálpolitikai (szociális biztonsági) egyezményt kötött, az egyezmény szabályait kell alkalmazni.

A csatlakozást követően teljes körűen alkalmazandó szociálpolitikai, illetve szociális biztonságról szóló egyezmények a következők:

Magyar-bolgárszociálpolitikai egyezmény (1962. évi 2. sz. tvr.)

Magyar-jugoszláv szociálpolitikai egyezmény (1959. évi 20. sz. tvr.) Szlovénia kivételével alkalmazni kell az utódállamokra)

Magyar-román szociálpolitikai egyezmény (1962. évi 5. sz. tvr.)

Magyar-szovjet szociálpolitikai egyezmény (1963. évi 16. sz. tvr.) (Ezt az egyezményt valamennyi FÁK tagállammal kapcsolatban kell alkalmazni)

A Magyar Köztársaság és Kanadaközött a szociális biztonságról szóló egyezményről a 2003. évi LXIX. törvény rendelkezik, a törvényben foglaltakat 2003. október 1-jétől kell alkalmazni.

Az egyezmények alkalmazása során elsőként vizsgálandó, hogy az adott személyre az egyezmény alapján kiterjed-e a biztosítás.

Ha a biztosítás fennáll, a pénztártagság megállapítása szempontjából vizsgálandó, hogy az egyezmény szerint a külföldön szerzett biztosítási idő figyelembe vehető-e.

A Tbj. 4. §-a *n-o*) pontjának alkalmazásánál (azaz, a kötelezően és az önkéntesen létesíthető pénztártagság megállapításánál) figyelembe kell venni azokat a biztosítási időket is, amelyeket a szociális biztonsági egyezmények annak minősítenek.

E rendelkezés alapján - a pénztártagság szempontjából - az első biztosítási jogviszony megállapításánál az adott egyezmény szabályai szerint kell figyelembe venni azokat a biztosítási időket is, amelyeket a szociális biztonsági egyezmények annak minősítenek, azaz a korábbi, az egyezményes országban létesített biztosítási jogviszonyt, illetőleg a Tbj. általános szabályai szerint a más államban szerzett nyugdíjbiztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyt.

Amennyiben a magyarországi munkavégzést már megelőzte egy korábbi foglalkoztatás (biztosítási jogviszony) az egyezményes államban, vagy más államban, -főszabályként- pénztártagság kötelezően nem jön (nem jöhet) létre, a hazánkban biztosítottá váló külföldi állampolgár kizárólag a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerben szerez

nyugdíjjogosultságot. Ez esetben a II. pontban ismertetett szabályok szerint, önkéntes belépésre van lehetősége a biztosítottnak.

A korábbi jogviszonyra vonatkozó igazolást ez esetben is a foglalkoztatott személy, vagy az egyéni vállalkozó köteles benyújtani a magánnyugdíjpénztárhoz, vagy a foglalkoztatóhoz.

Amennyiben az egyezményes államból érkező biztosítottnak a magyarországi foglalkoztatása (foglalkozása) az első biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonya, korábban más államban nem állt nyugdíjbiztosítási kötelezettséget keletkeztető jogviszonyban, pályakezdőként pénztártagságra kötelezett. A pénztártagság létesítésére vonatkozó eljárásra az I. pontban ismertetett eljárásokat kell alkalmazni.